

De KAJ (katholieke arbeidersjeugd) over generaties heen. Interview met Jan Kint

Dit interview illustreert op een bijzondere wijze de manier waarop de katholieke arbeidersjeugd een rol heeft gespeeld in de emancipatie en maatschappelijke promotie van generaties van mensen in België (en daarbuiten).

Veel jonge arbeiders zijn (vanaf halverwege de jaren twintig tot diep in de jaren vijftig) via de ervaring als leider in de kajotterbeweging, doorgegroeid in het maatschappelijk leven. Een heel aantal vond werk in de brede waaier van katholieke organisaties, stapte in het volwassenwerk of maakte carrière in de katholieke partij.

Het verhaal van André Kint is een prachtig voorbeeld daarvan.

Nog mooier is het om te zien hoe, jaren later, zijn kleinzoon Jan, diens carrière deels overdoet: de opleiding tot maatschappelijk assistent volgt net als zijn grootvader en nadien ook in de beweging stapt, zij het in een totaal ander tijdsgewricht en op een punt dat de KAJ slabakt.

Het interview is gedaan met deze kleinzoon, trots op zijn lange familiegeschiedenis. Waarvan de sporen van de overgrootvader teruggaan tot de Red Star Line, waar die overgrootvader steward was op de Antwerpen-New York lijn.

Een 'sociaal museumgeschiedenis' verpakt in een familiegeschiedenis, is dit.

In dit interview worden twee geschiedenissen van de KAJ verteld aan de hand van grootvader en kleinzoon. De een bij het begin van de KAJ, de andere op het moment dat die oude beweging dreigde uiteen te vallen. Beide verhaaldelen zijn bijzonder en geven gedetailleerd weer hoe maatschappelijke ontwikkelingen hun beloop krijgen in zo'n jeugdorganisatie.

Het interview is daarom toch volledig uitgeschreven omdat het zo ook de historische loop illustreert over generaties en die generaties binnen een maatschappelijk veranderende context.

Dus toch maar helemaal lezen!

Wim Verzelen

September 2015

TEKST VAN HET INTERVIEW MET JAN KINT (6 juni 2015)

WV: Zullen we chronologisch werken? Het aanknopingspunt is dat je grootvader prijkt tussen de top van de beginnende Kajottersbeweging (zie foto met De Vos, Cardijn en Bloquaux hieronder, WV).

JK: Ik denk dat de top niet helemaal correct is, maar hij was er wel snel bij. Mijn grootvader André Kint is geboren in 1910, hier in Antwerpen. Op zijn eerste paspoort stond: 'Belg door naturalisatie', want hij kwam oorspronkelijk uit Hulst, Kloosterzande (Nederland). Mijn overgrootvader is naar Antwerpen gekomen, heeft op de Red Star Line gewerkt. Mijn grootvader is geboren in het Schipperskwartier in de parochie Sint Paulus. Geboren? Hij is er in elk geval groot geworden. (Hij is trouwens 100 geworden en heeft toen een boek gemaakt 100 jaar André Kint). Hij is effectief niet in het Schipperskwartier geboren maar in de Dambruggestraat. Mijn overgrootvader is tijdens de Eerste Wereldoorlog terug naar Nederland gegaan (hij was dus Nederlander en door het Nederlandse leger gemobiliseerd).

De eerste jaren is mijn grootvader heel veel verhuisd, zo blijkt uit de vele adressen. Tot 1924 zit mijn grootvader nog op school en dan zegt mijn tante: "Ons vader wordt commies bij diverse Antwerpse maatschappijen." Hij moet boodschappen doen, coupons uittrekken... bij de *Société Anonyme des Banques et des Dépôts* op de Meir.

Begon aan 100 frank per maand, maar dat ging snel de hoogte in. Maar is ook heel snel van job veranderd: bij de *Agence Maritime Vandael et Feutres* voor 300 frank. Zijn vader had hem gezegd

“wie niet naar de vakschool kon gaan moest dan maar zorgen dat hij om het jaar van job veranderde om veel te leren”.

WV: Waarom kon hij niet naar die vakschool?

JK: Weet ik eigenlijk niet. En ik weet eigenlijk ook niet goed hoe hij bij de KAJ is terechtgekomen. In 1927, en dan is de KAJ al ontstaan, is hij gevraagd om in Sint Andries, door priester Blocquaux (de stichter van de organisatie van de arbeidersjeugd in Antwerpen – zijn beweging heette ‘De Jonge Werkman’¹ – , iets eerder dan Cardijn wellicht, maar bescheidener van aard, daarom dus ook niet in zo’n carrière beland als die van de als hoofdstichter erkende Jozef Cardijn) een Kajottersgroep te stichten.

André Kint begint met een nieuwe afdeling. Wat hij voordien gedaan heeft om en rond de KAJ, daar zijn een paar fragmenten van, maar het is niet helemaal duidelijk. Hij vertelde verhalen over hoe hij opgepikt is door een aantal pastoors, want ze waren thuis heel katholiek en omdat hij werkte is hij in het spoor van een aantal mensen gekomen: “was hij erbij”. Hoe en wat is nooit precies duidelijk geworden.

WV: Blocquaux heeft hem niet toevallig opgevist?

JK: Zeker niet! Uit 1928 is er een document. Op dat moment moeten de katholieken in Antwerpen hebben willen laten zien dat ze er waren! (Was in het teken van de Katholieke Actie, WV) Alle kath. Jeugdwerk heeft massaal gedemonstreerd (zo’n 100 000) in Antwerpen. Mijn grootvader zegt

daarvan “Ik heb het verslagboek daarvan, mee gemaakt” maar het is getekend door Jozef Blocquaux. Dat boek is bladzijden lang, stelt al die bewegingen voor, een immens werk). Dus dat zegt iets over hoe dicht hij bij die Blocquaux stond (mijn grootvader was dus in zijn vrije tijd medewerker van Blocquaux, zoveel is duidelijk).

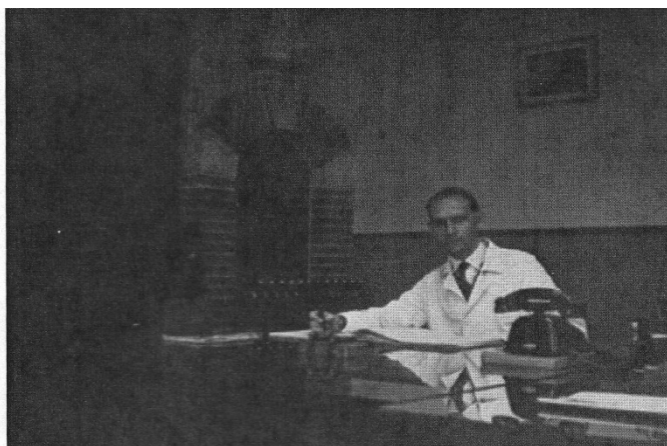
In het geschiedenisboek wordt hij genoemd als één van de degenen die de stad op de kaart wilden zetten. [WV: *Verwijst dit niet eerder naar de opstelling binnen de KAJ van degenen die het compromis zochten tussen de klemtoon op het missioneringswerk in fabrieken en kantoren enerzijds (de Katholieke Actie-inalshoek) en anderzijds de meer militante strijdende invalshoek (beter lot voor jonge arbeiders)?*]

Hij heeft een actieve rol gespeeld tot ‘35/’36, tot hij getrouwd is in augustus ‘35 (“Als je getrouwd was, moest je stoppen met de KAJ!”). Er zijn heel veel sporen van terug te vinden.

In het ledenblad schrijft ook mijn grootvader... en zijn er al vroeg sporen van hem terug te vinden (juni 26, Antwerpen verslag: André Kint schatbewaarder, 16 jaar op het moment dat hij in de financiële sector rondliep als commies). De KAJ is op dat moment zeker niet een jeugdbeweging zoals wij die kennen, eerder een soort vakbonds beweging. En A. Kint zou financieel gericht blijven! Dit engagement in de beweging heeft zijn hele leven bepaald. Hij heeft zijn hele actieve werktijd in de coöperatieven van de katholieke organisatie gewerkt. In verschillende sectoren en steeds verantwoordelijk voor financiën. Ook zonder financiële opleiding, wel heeft hij 'sociale school' gedaan.

Hij is door het ACW opgepikt en ze hebben hem naar de sociale school in Heverlee gestuurd. JK citeert uit de familiechroniek van een tante:

"In 1928, als hij achttien is start hij zijn opleiding: 3 dagen per week trekt hij naar Leuven, twee dagen per week werkt hij voor de kost. Na 4 jaar is vader geslaagd. Hij start een carrière bij bakkerij Het Volk."

In '32 wordt hij bediende bij bakkerij Het Volk (coöperatieve gesticht in 1907, Schoytestraat 59, zijstraat Nationalestraat), direct daarna directeur! "Jong en onwennig in een bedrijf met meer dan dertig personeelsleden" – met paarden en koetsen om het brood rond te brengen. Een flink bedrijf dus! En dat heeft hij gedaan tot in de jaren vijftig.

En ondertussen blijft hij actief in de KAJ afdeling Sint Paulus die hij zelf begonnen is.

Tijdens de Tweede Wereldoorlog krijgt hij speciale toelating van de Duitsers om zich 's nachts te verplaatsen om voor de distributie van het brood te kunnen zorgen.

[Heel veel fotomateriaal is van André Kint, zijn tijd in de KAJ en zijn tijd op de sociale school, bewaard gebleven. Is door de familie goed verzameld, becommentarieert en bijgehouden. Een deel van het persoonlijk archief van André Kint is naar KADOC gegaan]

Hij blijft heel lang, heel actief in de KAJ. Foto in 1934 getuigt daarvan: tussen een aantal prominenten (met Cardijn en Blocquaux) van de beweging. Dat is geen geposeerde foto, alsof hij er voor de gelegenheid even is mogen gaan tussen staan (zie voor deze foto, hierboven). Nee, hij hoort er gewoon tussen. Hij staat naast Blocquaux, een illustratie dat hij duidelijk een soort rechterhand van hem is geweest.

WV: en hoe verder?

Zijn vrouw werkte ook in de Nationalestraat, ze hebben elkaar daar leren kennen. In 1939 werkte mijn grootmoeder als bediende bij het BKMW (bestuur van de Kristelijke Maatschappelijke Werken), later bij de uitbetaling van de vakbond.

[Als zovele kajotters zal André na de Tweede Wereldoorlog de kameraadschap en solidariteit van de jeugdtijd overdragen op de KWB (kristelijke werklieden bond): de sociaal-culturele werking voor volwassen mannen. André Kint is actief in de KWB Sint Paulus-bond. Trekt zo letterlijk de lijn van zijn KAJ tijd door! (WV)]

Als de bakkerij op de fles gegaan is, wordt hij verantwoordelijk voor de drukkerij Lux: de drukkerij van de beweging in Antwerpen (1961). Dat bleef hij doen tot zijn pensioen in '75.

Toen ik in '95/'96 in de beweging kwam, kwam ik in Brussel ouderen (o.a. Leo Pauwels) tegen die hem nog gekend hadden, omdat de Antwerpse drukkerij voor de hele beweging drukte. Toen realiseerde ik mij pas echt wat voor betekenis en impact hij heeft gehad.

Hij was een échte bewegingsman! Ook 's zondags zat hij in de parochiezaal van Sint Jozef in Deurne met de spaarkas! De Antwerpse Volksspaarkas! Zijn broer ook, dat deden ze samen. Die broer is professionele doorgaan in de DVV (De Volksverzekering), de verzekeringstak van de christelijke arbeidersbeweging.

Mijn grootvader is zijn hele leven heel trouw gebleven aan die arbeidersbeweging: dat was zijn nest. Nog ver in de jaren negentig was zijn eerste vraag dan ook: "Hoe is het in de Nationalestraat?" Dat hele leven is een versmelting met 'de beweging': privé, werk, engagement dat liep door elkaar. Een typische kajotter.

In De Volksmacht (nu heet dat blad Visie WV) kwam er een artikel als hij met pensioen ging: 18 jaar directeur van drukkerij Lux.

WV: hij is ook twee keer getrouwd?

JK: Mijn grootmoeder stierf toen ik 15/6 jaar was en is dan vrij snel opnieuw getrouwd. Hij is twee keer 25 jaar getrouwd geweest!

Maar wat ook heel vreemd is, is dat zijn kinderen dat bewegingswerk helemaal gemist hebben. Dat zijn allemaal universitaires, ingenieurs, bedrijfsleiders geworden. ... Zeven kinderen. Zij hebben geen van allen een link met 'de beweging' gemaakt! Het lijkt wel of ze er afstand van hebben genomen. Het is hun sociale promotie tot de hogere middenklasse die hen daar blijkbaar van afgehouden heeft.

WV: En het maakt duidelijk hoezeer de beweging echt wel 'standsgebonden' was, ook voor degenen die met de beweging zeer bekend kwamen.

Ze herkenden zich niet meer in de beweging, maar wel in de kerk?

JK: de meesten wel! Bij een aantal, zijn er zeker twee drie die nauw betrokken zijn bij de kerk. Er is wel geen priester tussen.

© Frank Bahnmüller

WV: En de daarop volgende generatie? Ben jij de enige die de link met de beweging opnieuw heeft opgepakt?

JK: Ja, dat is zo. Ik ben de enige die terug in de beweging verzeild is geraakt. 'Verzeild geraakt' zo moet je het noemen. En er is ook geen invloed geweest van mijn grootvader om maats. assistent te worden, niet rechtstreeks, althans.

Het meeste van zijn invloed kwam later. Wat wel speelde is via mijn ouders: maatschappelijk engagement en kerk, die twee. Mijn vader bij de Chiro, mijn moeder bij de scouts op Zurenborg. Allebei ook regionaal betrokken.

Ben zelf nooit in de jeugdbeweging geweest, wel in de progressief bewegende kerk: Broederlijk Delen...

Van jongsaf aan was ik beïnvloed door mijn oom-priester (van moederskant) uit Belgisch Congo, die de wereld al vroeg bij mij binnenbracht. Daarom was ik ook zo geëngageerd in Broederlijk Delen.

Vanuit Broederlijk Delen en mijn progressief religieus engagement ben ik 'sociale school' gaan doen.

Op het einde van de opleiding en bij mijn burgerdienst ben ik de KAJ tegengekomen. Mijn burgerdienst was bij 11.11.11 en zo kwam ik bij de Wereldkampen, ook met Broederlijk Delen samen.

Het jeugdwerk hield die kampen mee recht. Het kamp was op de domeinen van de abdij van Tongerlo, en de KAJ van Turnhout hielden dat kamp overeind (technisch: tenten, elektriciteit...) En daar heb ik de KAJ ontdekt... Ik kende dat niet! (wel vanuit de opleiding verhalen over Cardijn en situering van de Christelijke Arbeidersbeweging maar de link met mijn grootvader kwam pas later als ik zelf al volop in de beweging geëngageerd was)

Het beeld van mijn grootvader was dat van een burgerman en de KAJ die ik toen leerde kennen waren jongeren uit het technisch onderwijs, dat was pinten zuipen... De ene en het andere waren moeilijk te matchen. Je begint dan toch te ontdekken dat daar eenzelfde geschiedenis in zit. En door dat contact met de KAJ op dat kamp ben ik in Turnhout bij de KAJ terechtgekomen voor mijn eerste echte job. Bij het arrondissement Turnhout in de zomer van '90.

Daar ben ik begonnen als 'vrijgestelde' voor KAJ in de Kempen. Dat heb ik vijf jaar gedaan. Formeel was dat voor 4 jaar, dan ben je leeggezogen en mag je weg...

Was heel intensief en voor mij de ontdekking van een nieuwe wereld.

WV: En in de jaren negentig... de crisistijd van de KAJ?

JK: Maar niet in Turnhout, toen niet! Dat is op dit moment niet meer voor te stellen, maar wij waren op dat moment met zes, zeven beroepskrachten voor het verbond Turnhout. We zaten met zeven mensen in het secretariaat. Deeltijdse secretariaatswerkers, 3 deeltijdse projectmedewerkers, één gewetensbezwaarde en twee betaalde fulltimers.

Turnhout en een paar andere bonden waren zo de laatste 'eilanden van hoop'!

En die collega's waren – bij wijze van spreken – mensen die ik nooit eerder tegengekomen was (ze kwamen uit een ander circuit: dat waren mensen die technisch onderwijs gedaan hadden!)

Twee à drie van hen deden hetzelfde als mijn grootvader: ze gingen twee of drie dagen per week naar Heverlee om er hun diploma 'maatschappelijk assistent' (sociaal werk) te halen, dus.

Dat was voor mij een onderdompeling in een andere wereld, maar ongelooflijk plezierig om te doen.

Heel intensief, een moordend ritme, geen *work-life balance*.. ook voor de vrijwilligers, die werkten of in de bouw, dat was bijzonder intensief. Bijvoorbeeld de verbondsleiding: we kwamen om de drie weken samen, om de drie weken een avond en om de drie weken een weekend. Om de zes weken een weekend dus meestal op de Hoge Rielen, van vrijdagavond tot zondagmiddag! Zo vier jaar lang. Dat model teerde nog helemaal op die geschiedenis van compleet engagement voor de beweging. Je stapt daarin en wordt erin meegezogen.

WV: Het was ook een gemeenschap: Bewegingscultuur

JK: Zeker, op die moment ja, heel intens. En ik denk ook nog voor de huidige werkingen – voor zover die er nog zijn. Het is van dan af eigenlijk vrij snel gegaan met de terugval van de KAJ!

Ik zie ze wel niet meer omdat we allen in andere circuits terechtgekomen zijn en ik kom ook nauwelijks nog in Turnhout.

Op dat moment waren we zo intens omdat het een keerpunt was in de beweging: Wat willen we! KAJ zijn wat betekent dat? In '94 zijn er drie bewegingen die zich uit de moederbeweging voelen voortkomen. De KAJ met het letterwoord, die gemengd is en zich maatschappelijk progressief opstelt. Die sommige plaatsen scherp in conflict lag met de christelijke arbeidersbeweging: waar moet het secretariaat zijn? Ideologisch: de KAJ zat op de schoot van AMADA (Alle macht aan de arbeiders: een maoïstische beweging voortgekomen uit de studentenbeweging, en waaruit de huidige PvdA is voortgekomen -zie

https://nl.wikipedia.org/wiki/Partij_van_de_Arbeid_van_Belgi%C3%AB). Geen banden met de kerk, allerm minst!

Dus je voelde de afstand heel hard met de mensen van het ACW. Toen ik mij er moest gaan voorstellen merkte de voorzitter meteen dat ik een andere taal sprak. Ik zat met andere kleren en

een ander verhaal voor hem, dan alle anderen van de KAJ! “Daar moet ik mee klappen” En ik onschuldig, stond daar met een blanco blad, kende die wereld niet.

De Kajottersbeweging, speelde zich in andere regio's af. Waren 13 verbonden: jongens en meisjes gesplitst, die zich uitdrukkelijk (progressief) kerkelijk opstelden en de VKAJ (meisjes), over bijna heel Vlaanderen, dus met meer nog dan 13 verbonden.

Dus 3 delen: **de kajotters, KAJ kritisch en VKAJ meer kerkelijk.**

Nationaal wordt het model KAJ in vraag gesteld. De nationale leiding (93/94) laat twee sporen dooreenlopen. In 1993 zijn we naar de zee getrokken: ik met al die verbondsleidingen van Vlaanderen met de vraag: “Is de KAJ nog wel een model van deze tijd!” Het is hier in Vlaanderen wel ontstaan maar in de rest van de wereld verschijnt ze niet als een soort jeugdbeweging, eerder als een militante organisatie van jonge arbeiders (soort mengvorm tussen actiegroep en vakbond). De nationale leiding stelde toen dat wij hier ook zoiets moesten worden.

We moeten terug naar de eerste sporen. We hebben daar in '94 heel sterk aan gewerkt en het jeugdbewegingsmodel in Turnhout verwaarloosd. Achteraf bekeken hebben we mensen (té eenzijdig) op projecten gezet, rond weekendongevallen, rond drugs, rond maatschappelijke thema's. Het aspect jeugdbeweging, (van ontmoeting, ontspanning en verbondenheid) lieten we vallen. En de afdelingen waar we vanuit het verbond geen contact mee hadden (zoals die van Poppel bvb. en die nog op de jeugdbewegingsvoet doorgingen) bestaan nu nog.

Jan Renders (toen nationaal secretaris van het ACW) floot dit gebeuren uiteindelijk terug: het heeft geen zin dat we in onze beweging drie takken hebben die elkaar beconcurreren.

In de loop van '93 beginnen stilaan die fusiegesprekken. In '94 is mij gezegd: je moet een jaar langer blijven, in Turnhout.

Er wordt uiteindelijk met druk van het ACW, maar ook op grond van het eigen inzicht, een nieuwe KAJ ‘boven de doopvont gehouden’. Formeel is die nieuw! Ik word dan opgevorderd. Ik was genoeg niét van de oude lijnen om aanvaardbaar te zijn voor de twee anderen (bedoeld is de VKAJ en de Kajotters WV).

Van '95 tot '99 ben ik dan nationaal voorzitter van de KAJ geweest. Om die fusie te laten landen!

En dan merk je dat al die discussies samenkomen: ‘Wat willen we zijn: jeugdbeweging of actiegroep?’, ‘Zijn we maatschappelijk progressief of meer ingehouden?’, ‘Welke kerkbetrokkenheid?’ En ondertussen brokkelt die beweging aan een ijtempo af!!!

Grote existentiële vragen dus, maar eigenlijk ging het erom dat we elkaar moesten vinden en ploeg vormen.

In de aanloop vonden KAJ en Kajotters elkaar omdat die laatsten ook gevoel hadden voor die maatschappelijke betrokkenheid. Maar KAJ en VKAJ waren goed georganiseerd. De Kajotters waren afgescheurd en minder stabiel qua organisatie: wij zijn de echte volgelingen van Cardijn! Maar VKAJ en KAJ (vooral de topleiding) vonden elkaar snel. Herkenden zich heel snel in dezelfde stijl. VKAJ heette dan wel conservatief, maar waren dat eigenlijk veel minder dan KAJ (maats. progressief) liet uitschijnen.

Ik, KAJ progressief dus, vond toch al snel aansluiting bij de VKAJ als het ging om de praktische uitbouw van onze samenwerking: Hoe maken we een jaarthema, hoe organiseren we vorming, hoe verhouden we ons tot de christelijke arbeidersbeweging?

Deal was voor dat laatste: “We willen erbij horen, maar willen af en toe wel een ‘stoute’ (dissidente) stem laten horen!” en dat hebben we ook gedaan.

De druk was er ook: want ondertussen kalfde het ledenbestand af. Het jeugdbewegingsmodel was altijd al (en tot op vandaag) een probleem en de oproep tot maatschappelijke actie was voor leden ook niet meer aantrekkelijk...

Bij analysecijfers werd duidelijk dat het grootste gedeelte van de leden uit het beroeps- en technisch onderwijs kwamen. Maar Chiro en anderen hadden nog meer jongeren uit die categorie. Alleen bij hen was dat een heel klein segment in het geheel.

Wat we geprobeerd hebben is maatschappelijke projecten in het jeugdbewegingsmodel te gieten.

Zonder succes trouwens, omdat ons rekruteringsveld (jongeren uit beroeps- en technisch) niet écht geïnteresseerd waren in dit model! Wij hebben daar geen antwoorden op gevonden, zeker ook niet in concurrentie met het echte jeugdbewegingsmodel van Chiro en Scouts. (Dat bleef/blijft jongeren aantrekken). Wie uit het technisch en beroeps zich daartoe aangetrokken voelde, die trok naar daar!

WV: En de klasserealiteiten die stilaan verwaterden?

JK: Ja. Eén van de discussies ging over het begrip 'klasse'! Ik herinner mij een gesprek met jongeren over klassenstrijd die vroegen "Wat is dat?" En wij: Dat gaat over de tegenstelling tussen ASO en TSO! En die jongeren van ASO zeiden: 'Dat bestaat niet meer!' en die van het TSO zeiden: 'Laat dat maar staan, wij zijn anders!'

Maar die versnippering van die drie accenten binnen de KAJ in Vlaanderen, speelt zich ook internationaal af.

Internationaal is de KAJ op dat moment ook in twee delen georganiseerd. Je hebt de internationale KAJ gesticht door Cardijn, kwam midden jaren '70 (de Wereldraad van Linz in 1975) met de Latijns-Amerikaanse vleugel ("We gaan toch niet bij het kerkse establishment aanleunen, die bij ons op de schoot zitten van de dictaturen!") in aanvaring. En de verklaring van Linz over de identiteit is echt maatschappelijk progressief, past op de PvdA van vandaag met in de marge: We willen wel christelijk zijn, maar niet evangeliserend.

Formeel stappen dan later in '84 een aantal landen uit de beweging. En Frankrijk wordt de grote trekker om Cardijn in ere te houden. En je krijgt dus ook internationaal twee bewegingen.

Internationale KAJ
Wereldraad 1995
Jan Kint bij Nelson Mandela
Op de Openingsceremonie
November 1995
Oukasie, Brits, Zuid-Afrika

Begin jaren negentig als ik naar de Wereldraad mag gaan is er een discussie over een nieuwe principeverklaring. We hebben gezegd: we gaan vanuit Vlaanderen naar de twee wereldraden, want ze zijn in Vlaanderen weer bijeen. We zijn wel als Vlaamse KAJ geen lid geworden van beiden, wel van de originele KAJ (IYCW of JOCI), maar niet van de – door de kerk snel erkende – scheurbeweging IC-YCW of CI-JOCⁱⁱ).

En om terug te komen op die klassenstrijd. In die nieuwe principeverklaring staat zeker wel het woord 'arbeidersklasse', maar klassestrijd staat daar niet meer in!

Mijn linken met de beweging zijn nu nog eerder internationaal dan Vlaams.

Jan Kint: nu

http://www.kerknet.be/admin/files/assets/kerkenleven/documenten/kerkenleven_1410163977_143708.pdf

Bedankt Jan, als één van mijn oud-studenten
Wim Verzelen

ⁱ Dat werd de naam van het eerste bewegingsblad: compromis tussen Cardijn en Blocquaux? Zie 'De Jonge Werkman' was eerste blad door Blocquaux opgezet (zie beeld van nr.2 van de tweede jaargang (1921). Een bewijs dat de Antwerpse oorsprong van de organisatie van de katholieke arbeidersjeugd iets vooruitliep op Cardijn in Laken.

Later wordt dit de naam van het eerste nationale KAJ blad.

ⁱⁱ Voor IYCW (International Young Christian Workers) = JOCI zie <http://www.joci.org/>

Voor de kerkse IC YCW (International Coordination of Youth Christian Workers) = CI JOC zie <http://www.cijoc.org/cijoc>